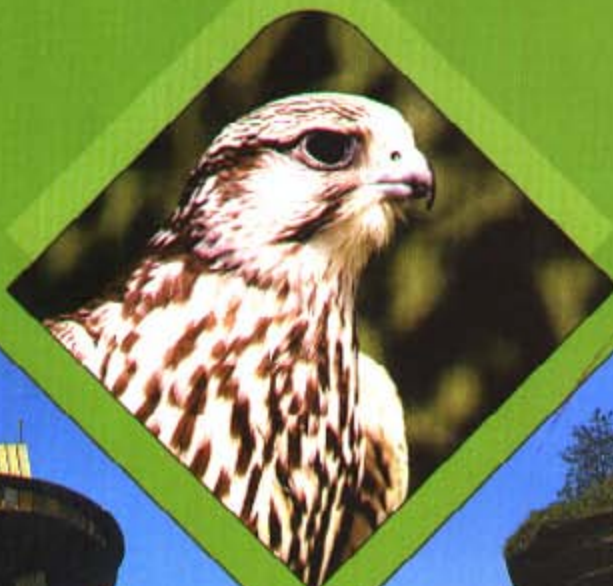

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2001**

PREDSLOV

Opäť sa Vám dostáva do rúk **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky**, tentokrát **za rok 2001**. Uzatvára sa tak desaťročné obdobie pravidelného hodnotenia stavu životného prostredia a starostlivosti o životné prostredie, zostavovania a vydávania predmetných správ, pričom prvá sumárna správa hodnotila životné prostredie Slovenskej republiky za **dvojročie 1992 – 1993** vo vzťahu k predchádzajúcim rokom. Po tejto správe nasledovalo ich **každoročné publikovanie** so snahou priblížiť tieto informácie o životnom prostredí a o starostlivosti o životné prostredie širokej odbornej i laickej verejnosti.

Človek na jednej strane zasahuje do životného prostredia aktivitami spojenými so zabezpečením svojej každodennej existencie, najmä priemyselnou výrobou, poľnohospodárstvom, dopravou a energetikou, pričom v prevažnej väčšine ide o zásahy negatívne, spojené s produkciou **emisí do ovzdušia**, s **vypúšťaním odpadových vôd**, s **produkciou odpadov**, so **záberom a kontamináciou pôdy** a podobne.

Na druhej strane, časť ľudstva už pochopila, že takéto negatívne zásahy nemožno realizovať bez obmedzenia a že existujú hranice, ktoré sa nedajú prekročiť bez toho, aby sme za to draho nezaplatili. Pripomeňme si napríklad dôsledky klimatických zmien, porušenia ozónovej vrstvy Zeme, acidifikácie prostredia, eutrofizácie, holorubov, neregulovaného nakladania s odpadom i všetky tie environmentálne staré záťaž, ktoré sme zdedili a bez väčších finančných prostriedkov sa ich nevieme zbaviť. Aby sa tieto negatívne javy nerozširovali, a aby ich človek postupne dokázal eliminovať, je potrebné dôkladne **poznať vzťahy v životnom prostredí** v kauzálnom reťazci *príčina-stav-odozva*. **Správa o stave životného prostredia SR v roku 2001** má za **cieľ** zhodnotiť tieto vzťahy, poskytnúť informácie pre rozhodovacie procesy na rôznych stupňoch riadenia a v neposlednej miere informovať každého, kto o informácie o prostredí, v ktorom žije, z rôznych dôvodov prejavuje záujem.

Správu vydávame v zmysle **zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám**. Zabezpečuje sa tak ústavné právo každého občana - právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu. Ide zároveň o jeden z krokov pre splnenie záväzkov vyplývajúcich pre účastnícke krajiny z „**Aarhuského dohovoru**“ - Dohovoru EHK OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese, o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, zameraného na posilnenie úlohy verejnosti pri ochrane a zlepšovaní životného prostredia.

Správa zároveň poukazuje aj na vývojové trendy v jednotlivých ukazovateľoch stavu, ochrany a tvorby životného prostredia, ale aj širšie ekonomických a sociálnych ukazovateľoch trvalo udržateľného rozvoja, pre ktoré vytýčila priority a strategické ciele, vrátane ciest a prostriedkov na ich podporu a dosiahnutie, **Národná stratégia** trvalo udržateľného rozvoja, schválená uznesením vlády SR z 10. októbra 2001 č. 978 a následne aj Národnou radou SR. Z hľadiska dlhodobého porovnania možno konštatovať vo väčšine ukazovateľov pozitívny trend vývoja, avšak nie vždy v požadovanom rozsahu.

Odzrkadľuje to aj fakt, že **kapitola Životné prostredie** v rámci prístupových rokovaní k vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie bola jedna z najnáročnejších. Máme u nás mnohé environmentálne dlhy z minulosti, ktorých riešenie je časovo i finančne veľmi náročné. **Integrovaná aproximačná stratégia v kapitole Životné prostredie**, schválená uznesením vlády Slovenskej republiky 6. decembra 2001 č. 1138, bola spracovaná v rámci splnenia podmienok pre uzavretie kapitoly Životné prostredie. Definuje úlohy, vrátane požiadaviek na personálne i finančné zabezpečenie, ktoré musí Slovensko splniť v súvislosti s **akceptáciou acquis** v životnom prostredí.

Kapitola Životné prostredie bola uzavretá na Prístupovej konferencii ministrov v Bruseli 11. decembra 2001, pričom sme dosiahli **7 prechodných období** týkajúcich sa vybraných smerníc v oblasti ochrany ovzdušia, vôd, odpadového hospodárstva a kontroly priemyselného znečisťovania.

Každému, kto si Integrovanú aproximačnú stratégiu v kapitole Životné prostredie prečíta, je jasné, koľko práce pred nami stojí a koľko koordinovaného úsilia si prístupový proces vyžiada. Okrem predpokladaného personálneho posilnenia bude nevyhnutná **úzka spolupráca** všetkých zainteresovaných subjektov štátnej správy na jednotlivých stupňoch, samosprávy, odborných organizácií, mimovládnych organizácií a v neposlednej miere aj **širšie zapojenie verejnosti** do rozhodovacích procesov v rámci starostlivosti o životné prostredie (environmentalistiku). Práve na to aj Európska únia kladie veľký dôraz.

Dúfam, že jedným z efektívnych informačných zdrojov pre skvalitnenie rozhodovacích procesov a prehĺbenie zapojenia verejnosti do nich bude aj táto **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2001**, ktorá tak, ako sme to zaviedli v minulých rokoch, bude dostupná aj v elektronickej podobe prostredníctvom www stránok MŽP SR a SAŽP.